

عنوان مقاله:

انواع نمود واژگانی در افعال فارسی

محل انتشار:

دو فصلنامه ادب فارسی، دوره 1، شماره 6 (سال: 1390)

تعداد صفحات اصل مقاله: 20

نویسنده:

زهر ابوالحسنی چیمه - فارغ التحصیل دکتری دانشگاه تهران

خلاصه مقاله:

مقاله حاضر نگاهی است به نمود واژگانی (Lexical aspect) و انواع آن که به صورت مشخصه معنایی در فعل موجود است و روند انجام فعل را از لحاظ استمرار، تکرار، تداوم و غیره نشان میدهد. اگرچه نمود مقولهای مستقل در تصریف فعل بشمار میآید، اما بازتاب نحوی حاصل از آن تنها به نمود دستوری مربوط نمیشود بلکه نمود واژگانی را نیز دربر میگیرد. در این مقاله نمود واژگانی از نمود دستوری جدا و متمایز شده و انواع آن مورد تحلیل قرار میگیرد. نمود واژگانی در کل به دو نمود «ایستا» (مانند ارزیدن) و «پویا» قابل تفکیک است. افعال پویا به دو گروه «لحظهای» و «تداومی» تقسیم میشوند. افعال لحظهای خود در دو نمود «لحظهای- کوتاه» و «تداومی» تقسیم میشوند. افعال لحظهای خود در دو نمود «لحظهای- کوتاه» (مانند سرفه کردن) و «فرایندی- لحظهای» قابل شناسایی است که نوع اخیر به نوبه خود به دو نوع «فرایندی- لحظهای- ایستا» (مانند نشستن) و «فرایندی- لحظهای- پایانی» (مانند به دنیا آمدن) تقسیم میشود. افعال تداومی نیز در دو گونه «نهایتپذیر» (مانند گفتن) و «نهایتناپذیر» (مانند صحبت کردن) یافت میشوند. نمود واژگانی در ترکیب با نمود دستوری ارزشهای نمودی گوناگون اما منظمی را بدست میدهد که بدون در نظر گرفتن آن، این ارزشها به بیقاعدگی و بینظمی تعبیر خواهد شد.

کلمات کلیدی:

ایستا، پویا، فعل، معنا، نمود

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1200111>

